

Blomstervandringar 2001 – 2013

Under åren 2001 till 2013 brukade Margit Tiberg utlysa Blomstervandringar längs våra stränder. Margit visade deltagarna vanliga och mindre vanliga växter, och försökte även lära oss de latinska namnen (med varierad framgång). Efter promenaden brukade hon dela ut en lista på växterna med deras utseende, fyndplats och vad hon ansåg om dem. Många har nog kvar dessa papper i sina stugor.

Då föreningen nu har en hemsida uppkom en möjlighet att lägga upp en sådan lista med länkar till Wikipedia för den som vill läsa mer. Texten är original. En del blommor har försvunnit och andra tillkommit sista decenniet. Tanken är att framöver göra tillägg och kommentarer efter originaltexten.



juli 2012 på Margits sittbräda (numera ersatt av bänk från Kallus)

Här följer en lista på noterade rariteter, gemena örter och ogräs.

1. Vid Margits hus (*Alexanderudden*)

Styvmorsviol, *Viola tricolor*

Gråfibbla, *Pilosella officinarum* (not1) (=småluden), bladen silvergrå under.

Mjölön, *Arctostaphylos uva-ursi*, liknar lingon men bladen bildar matta och är elegantare, medan det röda bäret smakar mjöl.

Kråkbär, *Empetrum nigrum*, lågt ris med svarat bär, som är bra att släcka törsten med men ej svälja.

Ljung, *Calluna vulgaris*

Kruståtel, *Deschampsia flexuosa*, vårt vanliga tunna fina gräs med luftiga vippor.

2. Alexanderudden

Mjölkört (Rallarros), *Epilobium augustifolium*, hög, röd. Spider miljarder frön.

Kruskräppa, *Rumex crispus*, hög, riktigt stilig.

Malört (not 2), *Artemisia absinthium*, hög, smalflikiga blad, grågrön med silvriga blomställningar eller **Gråbo**, *Artemisia vulgaris*

Liten blålocka, *Campanula rotundifolia* (= runda blad, som syns längst ner vid marken)

Gulmåra, *Galium verum*, doftar sommar lång väg.

Fetknopp, *Sedum acre*, låg, bildar lysande gula mattor (Utblommad i slutet av juli).

Diverse fibblor, *Hieracium*, bl.a. **Gråfibbla**, **Flockfibbla**, **Klasefibbla**, **Klofibbla**

Klibbkorsört, *Senecio viscosus*, usch! Kladdiga blad. Stinker. En släkting på berghällar,

Bergkorsört, *senecio sylvaticus* blir smal och torr. Stinker också.

Dunört, *Epilobium montanum*, liten skrutt med rosa hår.

3. Utmed stranden

Strandaster, *Aster tripolium*, ljuslila, mellan stenarna i vattenbrynet

Kråkvicker, *Vivia cracca*, blå, och Fackelblomster (Fackelros), *Lythrium Salicaria*, röd.

Kustarun, Nyhet 2008: Massor med Kustarun, *Centaurium littorale*, har flyttat till strandängen nedanför Kallus (f.d Margits ställe) från "Minitrouville" innanför sviktkobben!

Strandkrypa, *Glaux maritima*, låg med små skära blommor i bladvecken (i juni)

Strandkål, *Crambe maritima*, utmed stranden ända bort till klipporna. Grågrön. Ätlig. Rar. Den blommar i juni översållad med gulvita starkt honungsdoftande blommor.

Saltarv, *Honckenya peploides*, låg mattbildande växt, bladen i regelbunden pyramidform, binder sanden ett stycke ovanför vattenbrynet.

Salttåg, *Juncus Gerardi*, i mängd nere mellan stenarna – på enstaka ställen

Knappsäv, *Scirpus palustris*, växter som salttåget (ser ut som grova köttiga grässtrån)

Knapptåg, *Juncus conglomerata*, enstaka

Gultåtel, *Deschampsia bottnica*, ett underbart luftigt gräs längst ut mellan stenarna. Ovanligt!

Krypven, *Agrostis stolonifera*, mellan stenarna nära vattnet, rödaktig (inte Sjötåtel).

Havsälting, *Triglochin maritimum*, bara vissa år.

Spjutmålla, *Atriplex prostrata*, trekantiga blad. Ätlig! Ofta intill Strandmålla.

Vejde, *Isatis tinctoria*, hög, små gula blommor, har avlånga med tiden svarta fröställningar som hänger på rad. 2002 nedanför Robban, -04 på Gröna Planerna, -06 längre mot stora bunkern. 2009 borta.

Strandråg, *Leymus arenarius* (arena= sand), högt grågrönt gräs. Tyvärr på väg att trängas ut av

Rörflen, *Phalaris arundinacea*, kraftigt lika högt grönt gräs med styva vassliknande blad.

Renfana, *Tanacetum vulgare*, hög, lysande gula knappar, Mycket dekorativ. Doftar friskt

Fettistel (Åkermolke), *Sonchus arvensis*, Gula blommor, liknar mer en fibbla.

Gulsporre, *Linaria vulgaris*, i sanden. Blommar i juli. Liknar lejongap.

Baldersbrå, *Tripleurospermum perforatum* (not5), doftar ej till skillnad från sin släktning Kamomillen.

Strandmålla, *Atriplex litoralis*, smala blad, och Spjutmålla, *Atriplex latifolia* = breda blad.

4. På klippan nedanför Rietz

Vänderot, *Valeriana officinalis* (not3), (= har använts medicinskt), hög, ljuslila, utblommad slutet av juli.

Strandkvanne, *Angelica archangelica ssp litoralis*, Kraftig. Älskad av humlor

Strätta, *Angelica silvestris*, är tunnare med liknar Kvannen.

Älgört (Älggräs), *Filipendula ulmaria*, hög, gulvit blomvippa som doftar starkt. Ger gott té.

Gräslök, *Allium schoenoprasum*, (lök – allium – fra. Ail, vitlök). Samma som den odlade!

Fetblad, *Kärleksört*, *Hylotelephium telephium*, bladen går bra att äta.

5. Utmed skogsstigen

Fläckigt nyckelblomster (Jungfru Marie Nycklar), *Orchis maculata* (=fläckiga blad).

Blåbär, *Vaccinium myrtillus*

Lingon, *Vaccinium vitis-idea*

6. Stora Trouville (vi går ut mot kanonportarna (not4))

Sandstarr, *Carex arenaria* (arena = sand).

Ärenpris, *Veronica officinalis*, liten, små ljusblå blommor.

Johannesört, *Hypericum maculatum*, gula blommor. 5 kronblad

Kärrtistel, *Cirsium palustre*

Knölsyska, *Stachys palustris*, hög, smala blad, rosa blommor

7. Rönnudden

Vallmo

Marviol, *Cakile maritima*, nedom Gröna planerna. Helt borta 2011?

8. Gröna planerna

Rölleka, *Achillea millefolium*, Små vita blommor i kvast, blir ofta rosa mot slutet av säsongen.

Backglim, *Silene nutans*, låg, vita blommor, Ser vissen ut dagtid men är fin på kvällen

Ängsnejlika (Backnejlika), *Dianthus deltoides*, Liten, lysande röd, inte många kvar 2011.

Femfingerört, *Potentilla argentea* (= silverfärgad på bladens undersida), små gula blommor.

Hundkäx, *Anthischus silvestris* (Silva=skog). Vita luftiga blommor i slutet av juni – i juli bara brun.

Backlök, *Allium olaraceum*, hög, i gräset, brunlila knoppbulle där små lila blommor tittar ut.

Smakar lök.

Vitklöver, *Trifolium repens*, (= revor som slår rot)

Grässtjärnblomma, *Stellaria graminea*, i skogsbrynet, släkt med ogräset **Våtarv**, *Stellaria media*

Smörblomma, *Ranunculus acris*

Teveronika, *Veronica chamaedrys*, större och rent blå blommor. Ger gott té.

Svartkämpar, *Plantago lanceolata*, Oansenlig. Bildar nästan matta bredvid fotbollsplanen

9. På spången och grusbacken till Rönnudden

Harklöver, *Trifolium arvense*, Vackra stånd med luddiga blommor

Skogsklöver, *Trifolium medium*, avlånga blad

Groblad, *Plantago major*, kallas människans fotspår

Trampgräs (Trampört), *polygonium aviculare*, ett rejält ogräs

10. I skogen -både här och där

Skogskovall, *Mellampyrum Sylvaticum*, låg, smala spetsiga blad, gula och vita strutformade blommor

Linnea, *linnea borealis*, blommor i juni, små runda blad

Ekorrbär, *Majanthemum bifolium* (=två blad), vit blomma i juni

Skogstjärna, *Trientalis europea*, vit stjärnblomma i juni

11. På af Sandebergs udde finns orkidéen **Nattviol**, *Platanthera bifolia*, som doftar gott om kvällen

12. Mitt emot Rydjers nybygge utmed vägen växer **Skogssallat**, *Lactuca muralis*, Hög och spenslig röd stjälk och gula blommor. Snygg! Nu även på Alexanderudden.

Margit Tiberg

Tillägg: **Hönsbär**, *Cornus suecica*, brukar finnas i mängd nära havet, vita blommor med svarta prickar i mitten, sedan stora röda bär, går att äta liksom Kråkbär. Bra att veta för den som har barn.

PS. Betr. Klibbkorsörten så har jag jagat den envist över hela Trouville, på Sandfältet och runt tennisbanorna sedan juli 2000. Söder om våra bryggor lyckades jag få bort jättemånga – bara topparna fyllde en hel platsäck. Det tog flera timmar. Där växer nu bl.a en ljuvlig Marviol, en stillig Strandkål och en Strandkvanne. Gå dit och titta!

Noter:

1. Gråfibblan bytte latinskt namn. Den hette tidigare Hieracium pilosella =småluden. Margits kommentar till namnbytet: **FY!**
2. Gråbo är mycket vanligare, Malört finns på några ställen i byn samt på Grönskär. Tidigare odlad där för att krydda brännvin. Numera svår att hitta.
3. Det är troligen Strandvänderot, *Valeriana sambucifolia subsp. salina*, som växer på stränderna. Valeriana officinalis förekommer inte i Sverige.
4. Det lär ha varit strålkastare för att belysa flygplan, inte kanoner, i denna bunker.
5. Baldersbrå bytte latinskt namn. Tidigare Matricaria inodora (=doftar ej), till skillnad från sin släkting Kamomillen. Margits kommentar till namnbytet: **Gräsligt!**

Tillägg:

Några andra växter som inte nämns av Margit, men som dykt upp på senare år:

Revfingerört, *Potentilla reptans*, Har på senare år dykt upp längs stränderna i bryggviken
Spikklubba, *datura stramonium*, Ett exemplar i bryggviken förra året. Märklig växt, dock giftig.
Strandveronika, *Veronika longifolia*, Nära vattenbrynet. Påminner om Fackelblomster, men mindre och med blå blommor.

Bladvass (rörvass), *Phragmites australis*, stort bestånd har etablerat sig i viken vid Kniphalskobben.

Vresros, *Rosa rugosa*, anses numera vara en tveksam gäst på våra stränder. I Finland och på Gotland sedd som invasiv.

Blomsterlupin, *Lupinus polyphyllus*, finns på gamla sopbränningsplatsen och längs en av vägarna. Invasiv art som bör tas bort. Margit noterade den 2013 i ett mail.

Harris, *Cytisus scoparius*, Trädgårdsbuske som tyvärr sprider sig lätt. Finns bland annat kvar vid gamla sopbränningsplatsen. Invasiv art som måste tas bort då den har potential att sprida sig in skogen.

Gullregn, *laburnum anagyroides*, sprider sig lätt längs vägarna. Svår att få bort då den etablerat sig.